

Nu skal det være!

I de fleste klasser på en række mellemlange videregående uddannelser sidder der studerende med en baggrund som social- og sundhedsassistenter. Særlig på sygepleje- og pædagoguddannelserne, men også på ergo- og fysioterapeutuddannelserne læser social- og sundhedsassistenterne videre.

Vejene til drømmen

På VIA University College i Viborg sidder Mia Bergman Poulsen og Vickie Kjerstein Kristensen midt i opgaveskrivningen på 2. år af sygeplejeuddannelsen.

Vickie og Mia

Mia og Vickie er begge uddannet social- og sundhedsassistenter, i dag læser de videre. De har begge haft drømmen om en dag at blive sygeplejerske. "Jeg har altid gerne ville være sygeplejerske, det er bare ikke rigtigt blevet. Så er man blevet gift og har fået børn. Vejene til drømmen blev lidt kringlet, men det tror jeg nu ikke er en skidt ting. Det har givet en masse arbejdslivserfaring og så er jeg jo også blevet det ældre." Fortæller Vickie, der er sidst i 30'erne og mor til to. "Så længe jeg kan huske, har det været min drøm. Og det har irriteret mig igennem årene, at jeg ikke har nået det endnu. Så nu skal det være!"

Udfordringerne for de to studerende er til at tage og føle på. Ikke mindst

skal familielivet med børn og mand hænge sammen, men også på skolebænken er der udfordringer, når man ikke kommer fra gymnasiet, som en stor del af de andre studerende.

"Vi bliver hægtet af, når vi sidder og skriver skriftelige opgaver. Vi er bare så meget ældre og den måde man skriver opgave på i dag, er ikke den måde man gjorde det på, da jeg gik i 10. klasse." fortæller Mia, der blev uddannet social- og sundhedsassistent i 2004. Mia har tre børn og tre job ved siden af studiet for at få økonomien til at hænge sammen.

Adgangskrav til sygeplejeuddannelsen

Er du allerede uddannet SOSU- assistent, kan du blive fritaget for enten:

- ½ år og følge undervisningen sammen med de studerende, som er optaget på grunduddannelsen, dvs. den ordinære uddannelse
- 1 år og følge undervisningen på det Særlig Tilrettelagte Forløb

Tid og økonomi

For begge kvinder er der ingen tvivl om, at det er en stor mundfuld at gå fra at være på job til at være studerende. Det kræver stor selvstændighed, der er mange siders fagstof, der skal læses og mange

eksamener. Både tid og økonomi skal der tages hensyn til, og der skal planlægning til for at nå det hele.

For Mia er der særligt en ting, der lokker ved at læse videre: "Det er muligheden for at blive sendt ud, og det vil jeg rigtig gerne, når mine børn bliver lidt ældre. Det er for mig en af fordelene ved at blive sygeplejerske, fremfor assistent." Vickie supplerer: "Der er flere muligheder bagefter, jobmuligheder, efteruddannelse og som Mia siger udsendelse til Afrika eller hvad nu det kunne være."

Økonomi under uddannelse

Som elev på social- og sundhedsuddannelserne får du elevløn. Både når du er på skolen og i praktik. Elevlønnen størrelse afhænger af din alder, din ansættelsessted og hvor du er i din uddannelse.

Elevlønnen satser ligger mellem 7.614,92 kr. og 11.112,13 kr.

Når du læser til eksempelvis sygeplejerske eller pædagog kan du få SU gennem hele uddannelsen.

SU'en er på 5.662 kr. før skat.

Familien er stolt

"Min mor synes det er så fantastisk. Nu kommer der en sygeplejerske i familien!" fortæller Mia, mens hun klapper i hænderne. "Og min mormor synes det er *helt* fantastisk, det lyder bare så flot, når man siger det ovre i kirken til kaffeslabberas". Vickie har haft samme oplevelse. "Min mor synes også det er fantastisk. Der er

noget glamourøst over det; mærkeligt nok. Min mor går helt i selvsving over den der sygeplejetitel."

De fortæller begge, at de er stolte af deres assistentuddannelser, som de mener giver dem en stærk faglig profil og adgang til interessante opgaver. For dem handler det ikke om status, men om spændende udfordringer og nye muligheder i arbejdslivet.

Uddannelsesmuligheder

Med en uddannelse som social- og sundhedsassistent har du mulighed for at søge optagelse på følgende uddannelser:

Sygeplejerske
Farmakonom
Socialrådgiver
Pædagog

Med supplerer vil du også kunne søge optagelse på uddannelserne til:

Ergoterapeut – supplerer engelsk C
Fysioterapeut – supplerer engelsk C
Tandpleje – supplerer engelsk C
Psykomotorisk – supplerer engelsk C
Jordemoder – supplerer C
Katastrofe- og risikomanager – supplerer matematik C

Bioanalytiker – supplerer to af følgende fag:
bioteknologi A eller
biologi B eller
fysik B eller
kemi B eller
matematik B

Ernæring og sundhed – supplerer engelsk C og bioteknologi A eller kemi C og enten biologi C eller matematik C eller samfundsfag C

Erfaring er en styrke

Social- og sundhedsassistent-uddannelsen og årerne på arbejdsmarkedet har givet mange styrker. "Vores styrker er erhvervserfaring, omgangen med mennesker. Der er folk på vores hold der er stoppet fordi de skulle røre ved patienterne, jamen hvad havde du regnet med!" siger Mia og smiler bredt.

"Der er meget viden vi har opsamlet ude i vores arbejdsliv, fagudtryk, latinske betegnelser og sådan noget" fortæller Vickie "Nogle af de unge kan have svært ved at finde ud af hvordan man tiltaler ældre borgere. Sådan noget tænker vi jo ikke engang over mere."

I klinikken bliver erfaringen og overblikket en særlig udfordring. Som studerende er de i praktik for at lære nyt, ikke for at bruge deres assistenterfaringer. "Jeg har flere gange mindet dem om, at jeg altså er studerende og ikke kun assistent" fortæller Vickie. Hun nævner dog også at overblikket og rutinen engang i mellem gør, at man ikke kan lade være med at give en hjælpende hånd. "Jeg har da engang imellem lige hjulpet en ældre dame af toilettet, når der var meget travlt på afdelingen" siger hun smilende. På trods af de mange udfordringer er de to studerende begge glade for deres valg af uddannelse og ser frem til at få overrakt eksamensbevis og sygeplejenål, når de er færdiguddannede i 2014.

Mange muligheder for uddannelse

Også på andre videregående uddannelser oplever de interesse fra social- og sundhedsassistenter, der gerne vil læse videre. På ergo- og fysioterapeutuddannelserne i

Holstebro og Århus optager man hvert år en håndfuld assistenter.

Pædagogseminarierne og socialrådgiveruddannelserne i området, fortæller at de også har assistenter på holdene. Flere studievejledere fortæller, at de assistentuddannede er rigtig stærke i forhold til det kliniske arbejde, men at de bliver udfordret af dele af det teoretiske stof. "Hvis man som assistent ønsker at læse videre er det vigtigt at man gør sig klart at det teoretiske niveau er højt og der bliver stillet store krav til skriftlighed og selvstændighed" forklarer Ulla Juul Jørgensen, der er studievejleder ved jordemoderuddannelsen i Aalborg.

Særligt tilrettelagt forløb (STF)

På sygeplejeuddannelsen i Viborg startede man i 2008 et Særligt Tilrettelagt Forløb for studerende med assistentuddannelse. På hvert hold optages i gennemsnit 25 assistenter.

På STF får du 1 års fritagelse, for dele af den teoretiske samt kliniske undervisning. Forløbet er tilpasset dig der har et travlt liv. Det vil sige, at undervisningen så vidt muligt ikke starter før 9.05 og som regel slutter senest kl. 15.00. herudover tilstræber vi i planlægningen, at der er 2 skemafrie dage om ugen. Uddannelsen finder sted i Viborg.

For at blive optaget på STF er der krav om nogle bestemte fag på Hf-niveau.

På jordemoderuddannelsen optager de også social- og sundhedsassistenter, de skal dog supplere deres uddannelse med ekstra fag og det er ikke mange, der

kommer igennem nåleøjet til de få populære pladser.

Pædagogiske udfordringer

En af dem, der har taget sosu-vejen til en videregående uddannelse er Charlotte Kok Kjærsgaard. Charlotte underviser på grundforløbet Social- og Sundhedsskolen Skive · Thisted · Viborg. Hun er selv uddannet social- og sundhedsassistent og har efterfølgende læst videre til pædagog. Rejsen gennem de forskellige uddannelser har givet hende en god fornemmelse af styrkerne ved den brede sundhedsfaglige viden og forståelse som social- og sundhedsuddannelserne giver eleverne.

En nyudgivet rapport fra Ministeriet for Børn og Undervisning viser at der indenfor det erhvervsfaglige sundhedsområde er en stigende overgang til videregående uddannelse.

Ifølge rapporten vil ca. 10% af en årgang uddannet indenfor det sundhedsfaglige felt på erhvervsuddannelserne tage en mellemlang videregående uddannelse. Det viser en undersøgelse der er baseret på tal fra perioden 1991-2010. Dette tal forventes at stige fremadrettet.

Rapporten påpeger, at der på erhvervsuddannelsesområdet er et vinduet for videre uddannelse på 10-15 år. Det vil sige at de færdiguddannede ofte er aktive på arbejdsmarkedet i en årrække inden de træffer valg om at videreuddanne sig.

For mange i denne gruppe er livet ikke opdelt i en uddannelsesfase og et arbejdsliv. I stedet veksles mellem uddannelse og arbejde igennem livet.

(“Muligheder og barrierer på erhvervsuddannede unges vej til videregående uddannelse”, Jan T. Frederiksen, Henrik Hersom og Christian H. Jørgensen. Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning, RUC, 2012)

“Mange af vores grundforløbselever er interesserede i at arbejde med mennesker indenfor det pædagogiske område og jeg opfordrer dem til at overveje at læse til social- og sundhedsassistenter, frem for at vælge den pædagogiske assistentuddannelse”, fortæller Charlotte.

“Det er min oplevelse at koblingen af en assistent- og pædagoguddannelse er meget velkommen i eksempelvis psykiatrien.” fortæller Charlotte, der selv fik øjnene op for det pædagogiske område, da hun var i praktik i psykiatrien, mens hun læste til social- og sundhedsassistent. Efterfølgende har hun arbejdet både i hjemmeplejen og psykiatrien.

Hybride kompetencer efterspørges

Charlotte mener, at kombinationen af den brede sundhedsfaglige indsigt og den pædagogiske faglighed er et stærkt kort i forhold til arbejdsmarkedets efterspørgsel af kompetencer.

Det samme kan man læse i en rapport fra Børne- og Undervisningsministeriet. Her står blandt andet, at der er efterspørgsel efter *personer med hybride kompetencer på jobmarkedet*. Det betyder, at personer der har en erhvervsuddannelsesbaggrund kombineret med en videregående uddannelse, er attraktive for virksomhederne. Og tallene i rapporten viser, at der med sikkerhed vil blive flere social- og sundhedsassistenter med *hybride kompetencer* på fremtidens arbejdsmarked.